

DUBEN 2021

01/2021

ZPRAVODAJ

Místní akční skupina – společně pro rozvoj regionu

Za zajímavými místy Regionu HANÁ

Připravujeme novou strategii MAS do roku 2027

Regionální školství – ze škol a školek

Rozhovor s Václavem Obrem

Zajímavé firmy - Cafelier no. 523

EVROPSKÁ UNIE
Evropský fond pro regionální rozvoj
Integrovaný regionální operační program

**MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR**

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

www.regionhana.cz

ZKAMENĚLÁ HISTORIE V LOMECH V ČELECHOVICÍCH NA HANÉ

Na severním okraji obce Čelechovice na Hané, na jižním úpatí Velkého Kosíře, se nachází zajímavá přírodní lokalita, svým významem přesahující hranice naší oblasti. Jde o dva opuštěné lomy, které jsou významnou paleontologickou lokalitou, s nálezy zkamenělých dokladů fauny a flory prvohor.

Na úpatí Velkého Kosíře se již od nepaměti lámal kámen v řadě lokalit. Na území dnešních Slatinic, Slatinek a Čelechovic na Hané se nachází řada lokalit, kde se těžil vápenec, jinak na střední Moravě poměrně vzácný. A právě čelechovické lomy jsou dnes pozůstatkem po těžbě nejzajímavějším. Lomy zde nedaleko od sebe najdeme dva: Růžičkův lom a Státní lom. Nacházejí se nedaleko od sebe, přibližně 1,5 km severně od středu obce.

Jižnější Růžičkův lom je pozůstatkem menšího jámového lomu, v dnešní době již poměrně silně zarostlého vegetací. Přesto je zde patrné několik lomových vápencových stěn se zajímavým souvrstvím. Severnější Státní lom je poměrně větší, s velkou lomovou stěnou, na které jsou patrné souvrství usazeného vápence. Těžba zde probíhala až do 70. let 20. století. Poté byl lom opuštěn, v jednu dobu

dokonce zavážen odpadem, dnes je však součástí zvláště chráněného území.

Z geologického hlediska jsou oba lomy tvořeny souvrstvím tmavě šedých dolomitů a dolomitických lažáneckých vápenců náležejících k macošskému souvrství, stáří svrchní eifel (střední devon). Nad nimi je patrná asi 5m mocná vrstva usazených čelechovických vápenců s bohatou faunou. Odkryt je mocný sled tmavě šedých dolomitů a dolomitických lažáneckých vápenců náležejících k macošskému souvrství, stáří svrchní eifel (střední devon). V jejich nadloží vystupuje denudační relikt asi 5 m mocných čelechovických vápenců s bohatou faunou (stratotyp) (viz Růžičkův lom). V Růžičkově lomu najdeme černé lavicové vápence, deskovité slinité vápence a slínovce uložené v téměř vodorovných vrstvách. Spodní šedo-černé masivní vápence nesou až 7 m mocnou vrstvu tzv. červených čelechovických korálových vrstev. Jemnozrnité deskovité vápence s hojnými vložkami červeno-fialových, ale také žlutých, hnědých nebo zelených vápnitých slínovců a slinitých vápenců jsou bohaté výskytem zkamenělín prvohorní fauny. V obou lokalitách také můžeme najít známky krasových jevů.

A čím je lokalita lomů tak mimořádná? Jsou to právě zkameněliny, které jsou zde systematicky dokladovány a zkoumány již od 19. století (výzkumy zde prováděl i slavný J. Barrande). Na lokalitách byl poprvé v ČR potvrzen výskyt devonských nálezů. Z velkého množství nálezů zde bylo také popsáno několik endemitů, kteří nebyli nalezeni nikde jinde na světě.

V černých vápencích poměrně hojně drobnější plži a mlži, ve svrchních vrstvách pak úlomky korálů a stromatopor, brachiopodi a fragmenty skeletů lilijic. Čím je lokalita nejznámější také mezi laickou veřejností je řada druhů nalezených trilobitů. Nálezy zkamenělých živočichů jsou ozdobami sbírek a expozic řady muzeí, můžeme se s nimi seznámit např. v Prostějově, Olomouci, Brně nebo Praze.

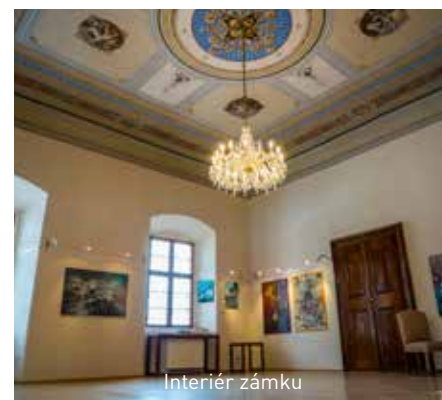
Území je z paleontologického hlediska nesmírně významné. Proto je již od roku 1974 chráněno, nejdříve jako samostatné lokality pod svými názvy, od roku 2017 byla ochrana nahrazena jedním společným chráněným územím kategorie Národní přírodní památka (NPP) Kosířské lomy.

Jaroslav Brzák
Hlavní manažer Regionu HANÁ

ZÁMEK KONICE

Barokní zámek v Konici je vyhledávanou turistickou památkou. Byl postaven na místě bývalé tvrze pocházející z 13. století. Když panství s tvrzí koupil premonstrátský klášter Hradisko, najal opat Norbert Želecký z Počenic architekta Lukáše Glöckela z Olomouce, který nechal zámek vystavět (1703 – 1705). Řád premonstrátů vlastnil zámek do roku 1784, kdy císař Josef II. zrušil klášter Hradisko a majetek

Interiér zámku

přešel do Náboženského fondu. Zámek dlouho chátral, až ho roku 1825 koupil brněnský továrník Karel Příza. Ten ho nechal nákladně zrekonstruovat a roku 1830 se tam s rodinou nastěhoval. Přízovi jej vlastnili do roku 1945. Za období socialismu byla budova využívána jako lidová škola umění, byla zde školní jídelna, družina a byty. Majetkem města Konice se stal v roce 1999. Zámek prošel opět opravami, byla nově překryta střecha, vsazena nová okna a v roce 2003 provedena nová fasáda na nádvoří, průčelní straně a straně přiléhající k parku.

Zámek se pyšní krásným obřadním sálem. Strop sálu je zdoben vzácnou fres-

kou s názvem Stolování Svaté Rodiny od autora Jana Jiřího Etgense z 1. poloviny 18. století. Sál má výbornou akustiku, proto je pravidelně využíván pro koncerty vážné hudby, ale i pro svatební obřady a jiné slavnostní události. Další reprezentativní místností je zámecká galerie určená především pro výstavy umění. Její strop je zdoben freskou ve stylu pompejanské antiky z 1. pol. 19. stol.

Další zajímavostí je Foucaultovo kyvadlo, které je umístěno v prostoru schodiště. Bylo zde instalováno na počest místního občana fyzika Vojtěcha Ullmanna. Toto kyvadlo je menší kopií původního kyvadla, které naleznete v pařížském Pantheonu (instalováno r. 1851) Představuje důležitý experiment potvrzující otáčení planety Země kolem své osy.

Konický zámek byl v 1. pol. 19. stol. i sídlem Antona Felixe Schindlera nar. r. 1795 - prvního životopisce Ludwiga van Beethovena. A. F. Schindler již v osmnácti letech odjel do Vídně studovat práva.

Interiér zámku

S Beethovenem se seznámil zřejmě roku 1822, kdy hrál Schindler před Beethovenem na housle. Stal se osobním sekretářem Beethovenovým, ale v budoucnu i největším falzátorem a ničem jeho pozůstalosti, jak uvádí historik Karel Hronek. (zdroj: Prostějovský deník)

Dnes sídlí na zámku městské kulturní středisko, knihovna, Mateřské centrum Srdíčko a Turistické informační centrum Konice. Turistické informační centrum v Konici vzniklo v roce 2009, společně se založením expozic Muzea řemesel Konicka, z.s. Zřizovatelem informačního centra je Městské kulturní středisko Konice, příspěvková organizace. Turistické informační centrum poskytuje na zámku průvodcovské služby turistům a nabízí prodej suvenýrů. Nově jsme rozšířili nabídku

Sbírka seker

o regionální produkty, jimiž jsou pivo z Velkorakovského minipivovaru a svíčky ze včelího vosku ze Stražiska. Služby turistického informačního centra jsou nastaveny samozřejmě i pro potřeby místních obyvatel. Poskytujeme kopírovací služby, podílíme se na distribuci letáků a časopisů týkajících se turismu, dále konického zpravodaje a jsme součástí organizačního týmu místních turistických akcí. Přes letní sezónu zajišťujeme i víkendový provoz infocentra za pomoci brigádníků, které zajišťuje prohlídky zámku a expozic Muzea řemesel Konicka, z.s. s největší sbírkou sekyrek zapsanou v Guinnessově knize rekordů. Na nepřetržitý provoz finančně přispívá Olomoucký kraj a Mikroregion Konicko.

Lucie Krejčí
Turistické informační centrum Konice

POUTNÍ MÍSTO V SUCHDOLE - JEDNOVĚ

Jižně od města Konice leží poutní místo Ainsersdorf (Jednov). Krajina tato trpí nedostatkem vody obzvláště v době sucha. V tomto žlebu byl ale pramen živé vody, který ani za největšího sucha nevysychal. K tomu prameni, když nikde jinde vody nebylo, přicházeli z celého okolí pro vodu. Tato okolnost vzbudila v lidu úctu k této vodě, a proto od nepaměti pramen tento za posvátný pokládají. Zbožný jakýs člověk z vděčnosti za takové dobrodiní upevnil na strom u vody stojící v kapličkovém dřevěném rámu ze dřeva řezanou sošku bolestné Rodičky Boží. Pramen pak a soška Panny Marie stali se společným nerozlučitelným předmětem úcty zbožného a vděčného lidu z blízka i z daleka. Sem přecházeli pak nejen vážit vody, ale též prosit Rodičku Boží o pomoc a příspěví v potřebách tělesných i duchovních, a byly

prosby mnohých vyslyšeny.

Z vděčnosti postavili ctitelé mariánští nad pramenem posvátné vody kamennou kapličku, aby pramen této živé vody před znečištěním a zneuctěním byl chráněn a před úrazem soška milostná. Pověst o milostivých vyslyšeních a podivuhodných uzdraveních roznesla se zbožnými ctiteli mariánskými daleko široko. Dle dochovaného podání připutoval též k sošce milostné a posvátné vodě jistý úředník jménem Ainser bělmem oslepený, který dověděl se o milostném tomto místě v Olomouci v klášteře panenském sv. Kláry, kterému zdejší krajina podána byla. Ainser byl přiveden manželkou svou až k prameni posvátné vody, poklekl na zem i s manželkou svou obrácen tváří ke kapličce,

v níž nalézala se milostná soška. Po vroucí modlitbě umyl sobě vodou posvátnou oči. Po tomto umytí zasvitlo mu v očích, bělmo spadlo a úředník Ainser prohlédl k veliké radosti manželky své. Velebíce Boha a děkující mocné pomocníci křesťanů, vraceli se do domova svého.

Tehdejší farář Konický, k jehož duchovní správě Sukdol patřil, tento podivuhodný případ, jakož i jiné ještě případy podivuhodného uzdravení, oznámil biskupské konsistoři Olomoucké. Konsistoř rozhodla, že taková soška milostná patří na místo důstojné a posvěcené. Poněvadž ale v Sukdole kostela nebylo, nařídila, aby milostná soška přenesena byla do farního kostela ve Ptení a tam na místě důstojně umístěna. To všechno mělo se státi nenápadně a se vši tichostí, aby bylo zabráněno reptání a snad vzbouření zdejšího lidu.

Ctitelé mariánští ale chodili stále k posvátné vodě do Sukdola, a nikoli do Ptení. K tomu se ještě přihodilo to, že ve Ptení několikrát za sebou kroupy velkých škod nadělaly. Což všeobecně se vykládalo, že milostná soška ve Ptení býti nechce. V této nesnazi se konečně rozhodl panenský klášter sv. Kláry v Olomouci, majitel panství Pten – Sukdol, postavit na místě kapli. Tak roku 1763 s povolením církevním kaplička vodní zbořena a položeny základy k novému kostelu. Poněvadž ale panenský klášter sv. Kláry neměl té doby dosti prostředků, stavěn nejprve presbytář 1765 jako kaple, která nedostačovala potřebám a roku 1806 dostavěn kostel. Další přestavba kostela v roce 1910 do dnešní podoby. Poslední rekonstrukce v kostele proběhly v letech 2015-2019 (rekonstrukce věže, sanační zajištění kos-

tela, odvlhčení kostela, nová elektroinstalace, výmalba kostela).

Původní pramen dnes vyvěrá pod hlavním oltářem a je vyveden mimo kostel do vodní kaple s přístupem od silnice. V roce 2005 byla nedaleko poutního kostela vybudována Mariánská zahrada se sochou Panny Marie a papeže Jana Pavla II. V letním období se zde příležitostně konají bohoslužby, jinak místo slouží ke ztišení a odpočinku poutníků i turistů. Vstup je volný. Mariánská zahrada je zbudovaná na farním pozemku mezi obchodem a farou. První práce začaly dne 18. 10. 2003. Autorem návrhu a zpracování je P. Jan Lisowski. Zahrada je darem poutníků a farníků Panně Marii. Ve spodní části zahrady můžeme spatřit sochu Panny Marie a sochu sv. Jana Pavla II. v životní velikosti.

Jitka Zahálková
Starostka obce

Přehled poutí v Jednově:

1.května - pouť dětí a mládeže.
Hlavní „velká“ pouť se slaví 1. neděli v červenci.
„Malá“ pouť se slaví 2. neděli v červenci.
Porciunkule - v neděli blíž k 4. srpnu.
Pouť k svátku Narození Panny Marie (neděle blíž k 8. září).
Pouť nemocných - slaví se v neděli blíž památky Panny Marie Bolestné (15. září).

PŘÍPRAVA NOVÉ STRATEGIE MAS 2021 – 2027 SE ROZBĚHLA NAPLNO

Příprava strategie naší MAS na nové programovací období pokročila a dostává již konkrétní obrysy. Nová strategie bude připravována dvoufázově. Současná první fáze představuje vytvoření tzv. „Koncepční části strategie“ dle metodiky stanovené ministerstvem, a měla by být dokončena do června tohoto roku. Poté bude následovat vypracování části „Akční plán“ s tzv. Programovými rámci pro jednotlivé oblasti. První část vypovídá v poměrně obecné rovině o rozvojových potřebách Regionu HANÁ, konkrétní oblasti podpory bude stanovovat spíše až druhá část strategie. Čím se tedy zabýváme ve zpracování nyní? Zejména vytvořením Analýzy problémů a potřeb, na kterou klade řídící orgán ministerstva velký důraz, a následným stanovením strategických rozvojových cílů v hierarchii. V této části dokumentu by-

chom měli podrobně identifikovat problémy v různých oblastech, a popsat potřeby které subjekty MAS a obyvatelstvo mají pro řešení vybraných problémů. No a součástí této fáze je samozřejmě také projednávání se subjekty a partnery, kterých se dané problémy týkají.

Současná nelehká situace ohledně pandemie Covid nám tuto činnost značně ztěžuje. Nemůžeme snadno, jako jsme byli zvyklí při dřívějších projednáních, svolat k jednotlivým oblastem pracovní skupiny a veřejná projednání. Budeme se tedy muset v současné době spolehnout na projednání prostřednictvím online meetingů (což má své značné limity), dále na osobní řízené rozhovory zpracovatelů strategie s vybranými zástupci jednotlivých sektorů (zejména starostové obcí), a budeme doufat, že v měsících květnu a červnu finálně

dojde i na osobní setkání vybraných skupin aktérů.

V nejbližší době, během měsíce dubna, tedy plánujeme následující projednání přípravy strategie formou online meetingů:

- 1) Projednání se zástupci obcí – starosty
- 2) Projednání se zástupci zemědělského sektoru
- 3) Projednání se zástupci podnikatelského sektoru
- 4) Projednání oblasti cestovního ruchu a rekreace
- 5) Projednání oblasti sociální
- 6) Projednání oblasti životního prostředí

Výčet není konečný a může být v případě zjištěné potřeby doplněn o projednání dalších samostatných oblastí.

Paralelně s těmito projednáními bude kontaktovat jednotlivé obce hlavní manažer MAS a budou probíhat řízené rozhovory se starosty obcí. Tato forma se nám jeví pro získání informací o potřebách jako vhodnější než pouhé jednostranné vyplňování obsáhlých dotazníků.

Hlavní kontaktní osobou pro zpracování strategie je Ing. Jaroslav Brzák, hlavní manažer MAS, tel.: 605 174 701, e-mail: jarek.brzak@regionhana.cz. Pokud máte jakékoliv náměty, nápady, připomínky nebo se chcete aktivněji do přípravy zapojit ve své oblasti, neváhejte nás kontaktovat.

Jaroslav Brzák
Hlavní manažer Regionu HANÁ

STRUČNÉ INFORMACE Z IROP

Poslední výzvy umožňující podporu většího počtu projektů **Integrovaného regionálního operačního programu** byly vyhlášeny v minulém roce. Menší alokace na podporu vzdělávání byla vyčleněna radou MAS ještě ke konci r. 2020 – jednalo se o výzvu č. 19 výzva Region HANÁ - IROP - Infrastruktura základních škol. V rámci této výzvy byl předložen a podpořen 1 projekt - Vybavení odborné polytech-

nické učebny, jehož předkladatelem byla obec Čelechovice na Hané. Předmětem projektu je vybavení odborné polytechnické učebny v ZŠ Čelechovice na Hané. Rada MAS Regionu HANÁ schválila tento projekt k podpoře dne 1. 3. 2021.

Podpora projektů v rámci stávajícího programového období bude již omezená. Pokud budou ušetřeny prostředky z realizace dříve schválených projektů, bude

pravděpodobně ve druhém čtvrtletí vyhlášena poslední výzva/výzvy na zbývající prostředky v rámci IROP. Jaká oblast nebo oblasti budou podpořeny, rozhodne rada MAS v závislosti na dostupných zbývajících prostředcích. Informace prosím sledujte na www Regionu HANÁ.

Ludmila Navrátilová,
manažerka pro realizaci IROP

Projekty MAP II opět bez žáků ve školách

Tak tu máme opět po roce měsíc březen a opět zavřené všechny základní i mateřské školy. Všechny děti ZŠ spolu s předškoláky přešli na povinnou distanční výuku a jejich návrat do škol se zdá v nedohlednu. Cítíme,

že pro všechny aktéry ve školství je situace velmi náročná a proto se v rámci projektu MAP II snažíme školy, žáky i rodiče cíleně podpořit. Realizační tým a pracovní skupiny se nadále setkávají on-line a podílejí

se na realizaci vybraných aktivit z akčního plánu.

Miroslava Zapletalová
(hl. manažerka projektu MAP II)

Z ČINNOSTI PRACOVNÍCH SKUPIN

Pracovní skupiny se fyzicky neschází, ale členové jsou v kontaktu elektronicky nebo telefonicky. Výjimkou je PS rovné příležitosti, která měla schůzku 25. 2. 2021. Členky hodnotily výtvořily děti z MŠ, které stavěly ze stavebnice SEVA. Tuto stavebnici obdržely MŠ, které o ní projevíly zájem. Přihlásilo se 13 mateřských škol. Hodnotilo se podle fotografií, které byly označeny čísly (anonymní). Děti tvořily to, co znají ze života – různé traktory, letadla, lodě, ale také obývací pokoj, terasu se slunečníkem, zahradu, obec. Hodnocení bylo těžké,

všechny výtvořily měly nápad. Nakonec se členky shodly na třech výtvořech, které obdrží ještě jednu stavebnici SEVA a diplom. Všichni ostatní dostanou diplom a malou odměnu.

Vyhodnocení: MŠ Horní Štěpánov – Naše obec očima dětí, MŠ Slatinice – Farma a naše školní zahrada, MŠ Ústín – Dopravní prostředky.

Členky pracovní skupiny se dohodly na zajištění semináře Mgr. Jiřího Halda, Mgr.

Pracovní skupina matematická gramotnost

Pracovní skupina doladuje pracovní listy s výrazy a již je dokončena Desková hra: Práce s čísly – pracovní listy pro 1. stupeň, sčítání a odčítání do sto. Tyto pracovní listy budou distribuovány v elektronické i tištěné formě. Pro použití v geometrii byly na

základní školy (2. stupeň) rozvezeny 3D a 2D tvary. Je to 11 různých geometrických těles z průhledného plastu a uvnitř je barevný rozložitelný plášť daného tělesa. Členky také navrhuji zakoupit zábavnou geometrii pro žáky 1. stupně.

Pracovní skupina čtenářská gramotnost

Členové se zamýšlejí nad shodnými pomůckami ke čtenářské gramotnosti, které by bylo možné zakoupit, včetně knih do

knihovny, přípravy pracovních listů, internetové soutěže a třeba i audiopomocníka s otázkami k četbě.

Chemie do škol

V rámci projektu Venkovské školy Regionu HANÁ společně MAP II byly pořízeny do škol chemické sady pro výuku chemie na druhém stupni ZŠ. Sady obsahují velké množství realizovatelných pokusů, při kterých žáci uvidí mnohé chemické reakce či práci s různými sloučeninami atd. Výuka chemie na základních školách se skrze

Dany Forýtkové na téma společné vzdělávání, např. formativní a sumativní hodnocení, jak zapojit všechny děti do kolektivu, co děti potřebují. Semináře by se v krajním případě uskutečnily i v distanční formě a to pro pedagogické pracovníky, kteří projeví zájem. Také bylo dohodnuto, že se zakoupí publikace od Mgr. Jiřího Halda, Mgr. Marka Hermana, či dalších odborníků pro mateřské a základní školy regionu.

Geometrické tvary

Milada Dosedělová

Sada chemie a světlo

Aktivity PS Mateřské školy

Osivo do školek v Regionu

Současná doba bohužel výrazně omezuje realizaci implementačních aktivit v mateřských školách. Celá řada aktivit navržených v akčním plánu musela být zrušena, přesunuta či modifikována do jiné podoby. Přesto realizační tým spolu s pracovní skupinou Mateřské školy připravuje další aktivity, zejména se zaměřením na environmentální výchovu a vzdělávání.

Velká sada brouků

VÝUKOVÝ MATERIÁL „TÝDEN ČTEME SPOLU KNIHU - ROCHES A BŽUNDA“

Pracovní skupina čtenářská gramotnost hledala způsob, jak v tomto období zpestřit žákům výuku českého jazyka se zaměřením na podporu čtenářské gramotnosti. PS čtenářská gramotnost, na základě pozitivních zkušeností, oslovila Sdružení D <http://www.sdruzenid.cz/>, které následně pro školy v projektu MAP II vyvinulo vzdělávací modul „Týden čteme spolu knihu I“.

O co se konkrétně jedná?

Týden čteme společně knihu I je výukový materiál pro pedagogy a jejich třídu. Zaměřuje se na podporu čtenářské gramotnosti a pozitivního vztahu k literatuře.

Pro koho je program určený?

Program je určen převážně pro děti od 2. do 4. třídy a lze jej dobře uplatnit ve smíšených kolektivech.

Jak program vypadá?

Program je rozdělený do 5 pracovních dní, na každý den jsou připraveny texty, hry, otázky a úkoly. Materiálově je však mnohem bohatší a je možné, že se rozhodnete rozvrstvit aktivity a texty do více dní. Je zkratka na Vás, jak se program rozhodnete využít a kolik z něj použijete.

S jakou knihou program pracuje?

Zájem dětí o literaturu se snaží podpořit

Drobná havěť

mentační aktivitu, která probíhala v loňském školním roce-vyvýšené záhony. Všechny mateřské školy obdrží dětské zahradnické náčiní a balíček osiva. V balíčku najdete semena ředkviček, hrášku či semena pro založení zahradní květinové louky. Děti si tak budou moci samy vyzkoušet, kolik to dá práce a péče, než si vypěstují vlastní zeleninu. Na květinové louce budou moci pozorovat hmyz i motýly. Věříme, že i v této nelehké době vnesou výše popsané aktivity radost do mateřských škol.

Pavla Valentová

Týden čteme knihu spolu - ukázka

prostřednictvím práce s moderní českou literaturou pro děti. Konkrétně pracuje s knihou Roches a Bžunda od autorky Marky Míkové.

V čem je program odlišný od běžného pracovního listu ke čtení?

S příběhem děti seznamuje ve dvou formách: buď je možné texty číst, nebo jsou k dispozici také jako audionahrávky. Je na Vás, jakou formu v konkrétní okamžik zvolíte, k dispozici jsou vždy obě. Na textové úryvky navazují doplňující otázky, které se zaměřují na kontrolu porozumění textu a

současně vybízí děti k samostatnému a kritickému myšlení o textu. Program ale také obsahuje mnoho výzev k tvořivosti a další tvorbě - hry inspirované příběhem, nebo návrhy jiných tvůrčích aktivit jako například tvůrčí psaní.

Na tento program navíc navazuje malý doplněk: samostatný pracovní materiál pro děti, který obsahuje kvíz a inspirativní videa.

Školy měly možnost se do programu zapojit v průběhu března. Každá škola může využít

Knihy Roches a Bžunda

vzdělávací modul po dobu 30 dní v období od 22. 3. 2021 – 30. 6. 2021.

Miroslava Zapletalová
PS Čtenářská gramotnost

PRACOVNÍ POMŮCKA DO MATEMATIKY PRO ŽÁKY 1. STUPNĚ

Magnetické dopočítadlo

Pracovní skupina matematická gramotnost pokračuje ve své práci i v roce 2021. Členové pracovní skupiny se shodli na vhodné pracovní pomůcce do matematiky a vybrali pro školy pomůcku na podporu základního vzdělávání pro žáky 1. stupně. Jedná se o magnetickou pracovní pomůcku do matematiky pro žáky i učitele „Matematické dopočítadlo“. Matematické dopočítadlo je pomůckou pro názorné vysvětlení rozkladu čísel. Dopochítadlo je pomůckou rozvíjející matematické představy žáků. Napomáhá nejprve v pochopení velikosti jednotlivých čísel, následně jednotlivých matematických operací. Pravidelná manipulace s dopočítadlem zároveň umožňuje lepší upev-

ňování nově nabytých poznatků. Magnetické dopočítadlo je dostatečně velké a přehledné a díky magnetickým páskám je manipulace snadná a tichá. Velkou výhodou je vizuální znázornění rozkladu, kdy žáci intuitivně chápou způsob práce. Magnetické pásky vizuálně znázorňují nejen umístění čísla na číselné ose, ale i jeho mohutnost (velikost). Tato pomůcka také významně pomáhá pochopit matematické operace i žákům s dyskalkulií a integrovaným žákům.

Ilona Božková
PS Matematická gramotnost

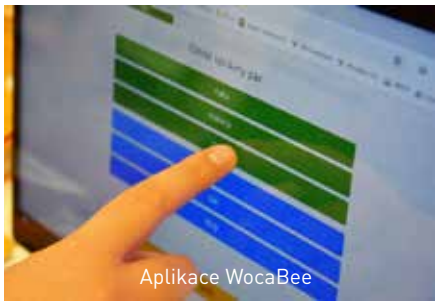
APLIKACE DO VÝUKY CIZÍCH JAZYKŮ

Již na jaře školního roku 2019/2020 jsme se my, členové skupiny Cizí jazyky, zabývali tím, jak pomoci školám zlepšit kvalitu distančního vzdělávání, na které den ze dne přešly školy v celé zemi. Jednou z myšlenek bylo, že bychom navázali na úspěšná školení k aplikacím do výuky cizích jazyků pro učitele ZŠ a SŠ. Sestavili jsme tedy žebříček nejpoužívanějších aplikací, které zkušenosti pedagogové používají ke zkvalitnění a zpříjemnění výuky jazyků a projednali možnosti a podmínky, za kterých by se vybrané aplikace v jejich rozšířených placených verzích mohly dostat na školy. Školy totiž často používají omezené free verze aplikací, které mají pouze omezené funkce, ale ve svých placených verzích nabízejí nepřeberné množství materiálů, pomůcek, videí, pracovních listů a ostatních pomůcek do výuky. Školy velmi často nemají dosta-

tek finančních prostředků, aby pedagogům takovýto placený přístup poskytly. Oslovili jsme tedy ředitele škol a zjistili jsme, jaké je jejich zájem o vybrané aplikace, zároveň jsme školám nabídli možnost vyjádřit se k nabídce a navrhnout aplikaci, se kterou mají zkušenosti a která by mohla zaujmout kolegy v našem regionu. Následně členové pracovní skupiny sestavili seznam několika hlavních aplikací, školy si z nich vybraly ty pro ně nejvhodnější a díky projektu MAP již většina z nich může licencované placené přístupy zdarma na jeden rok využít, za což patří velký dík nejen členům pracovní skupiny Cizí jazyky, ale samozřejmě vedení MAP a všem participujícím školám. Nejčastěji si školy vybraly osvědčené a populární aplikace Kahoot, Mooveez, Wordwall a Wocabee.

Aplikace Kahoot! patří k nejrozšířenějším platformám pro výuku jazyků na trhu. Umožňuje zábavnou soutěžní formou opakování učiva, slovní zásoby, gramatiky a všeobecných znalostí pro velké skupiny žáků. Kahoot! je aplikace vhodná pro fixaci učiva prostřednictvím kvízů. Jedná se o tvorbu výukových materiálů prostřednictvím kvízových otázek s možností výběru. Učitel může kvíz spustit ve dvou režimech, a to Classic - každý žák má své zařízení a odpovídá sám za sebe nebo Team mode - žáci jsou rozděleni do týmů a každý tým má jedno zařízení, pomocí kterého odpovídají.

Mooveez je světově oceněná aplikace na trénink jazyků s filmy, která aktivně využívá zrychleného, severského učení jazyků. S Mooveez můžete trénovat angličtinu, němčinu, francouzštinu, španělštinu nebo

Aplikace WocaBee

ruštinu. Funguje jak pro samouky, tak i pro lektory pro efektivní výuku jazyků s filmem.

Wordwall je zajímavá on-line aplikace pro tvorbu vlastních interaktivních aktivit (spo-

jování slov, řazení, kvízy, přiřazování, anagramy, hádání slov, pexeso, osmisměrky, ...). Hravé interaktivní aktivity pro žáky na libovolném zařízení (PC, tablet, mobil, interaktivní tabule) v různých předmětech obsahují šablony pro tvorbu aktivit, vyhledávání v galerii aktivit učitelů, umožňují sdílení (odkaz, vkládání na vlastní webové stránky, Učebna Google) a sledování výsledků žáků/anonymní mód.

WocaBee je aplikace, která výrazně pomáhá studentům naučit se cizí slovíčka jakéhokoliv jazyka rychle, jednoduše a efektivně. Učitel spravuje třídu: přidává

balíčky slov např. jednou nebo dvakrát týdně. Studenti si slovíčka procvičí ve formě domácího úkolu. Učitel vidí, kdo dokončil domácí úkoly a která slova se žákovi těžce učí. Funguje na každém zařízení (telefon, tablet, počítač), používá umělou inteligenci, probíhá hraní a učení současně, aplikace umí slovíčka i pročíst (výslovnost). Hotové balíčky slovíček pro nepoužívanější učebnice angličtiny a němčiny, k slovíčkům automaticky přiřadí obrázky a má i dětský režim (obrázky + zvuk) pro děti do 7 let.

David Navrátil,
PS Cizí jazyky

ZE ŠKOL A ŠKOLEK

MATEŘSKÁ ŠKOLA BÍLOVCE – LUTOTÍN, příspěvková organizace

Zdravíme všechny čtenáře. Pevně věříme, že jste všichni v pořádku a našli jste si čas ke čtení. Naše mateřská škola nepřestává ani v době „covidové“ žít veselým a rušným životem. Přestože současná situace, „COVID – 19“ neumožňuje provádět aktivity, které byly součástí života každého z nás, nejen dětí v mateřské škole, snažíme se všichni dětem co nejvíce pobyt v mateřské škole zpestřit a zpříjemnit.

V minulých letech probíhala v naší mateřské škole spousta zábavných a poučných akcí a aktivit pro děti. Navštěvovali jsme divadelní představení, jezdili jsme na exkurze, výlety, v mateřské škole nás navštívil např. kouzelník, maňáskové divadlo, ekologické sdružení IRIS s krásnými a poučnými programy a mnoho dalšího. Vzhledem ke stále se vyskytujícímu COVIDU-19 v ČR jsou všechny plánované akce v MŠ do odvolání pozastaveny. My se ale nevzdáváme! Pedagogové kreativně a pružně reagují na aktuální dění v okolí a seznamují děti s místními tradicemi, zvyky a obyčejí. Děti mají v MŠ velice pestrý třídní vzdělávací program, který je obohacen o prožitkové a zážitkové učení, environmentální a polytechnickou výchovu, ve výtvarné výchově se hodně zaměřujeme na práci s netradičními materiály tzv. artfiletiku. V prosinci si děti v MŠ prožily krásné a kouzelné adventní období, zdobily stromečky, připravovaly přáníčka a dárečky, seznámily se s tradicí Tří králů. Během ledna, kdy nám napadl sníh, si na naší školní zahradě stavěly sněhuláky, jezdily na bobech a saních, soutěžily v zimních sportech.

V rámci prožitkového učení děti zažily tý-

den plný pokusů a experimentů s vodou, ledem, sněhem, párou. Děti se rázem ocitly v době ledové, zkoumaly, co vše se stane, když na led působí voda, teplo, chlad, sůl, aktivně se do pokusů zapojovaly. Přímo před jejich očima ožila pohádka „Hrnečku vař“, děti nevěřily vlastním očím. V únoru si děti v rámci polytechnické výchovy u nových pracovních stolů (ponků) zdokonalovaly koordinaci ruky a oka při práci s různými materiály. Pracovaly se dřevem, opravily starší krmítka pro ptáčky. Formou hry se snažíme u dětí všech věkových kategorií rozvíjet pracovní schopnosti a dovednosti, vybudovat u nich vztah k manuálnímu činnosti, k dobře vykonané práci. Největší odměnou pro každého pedagoga je upřímné nadšení dítěte, když se mu jeho dílo zdaří.

Milí čtenáři. Přejeme Vám, aby tato nelehká doba brzy skončila a vy se opět mohli vrátit ke svému běžnému životu. Kéž by se nám všem brzy podařilo zapomenout na strasti. Nepropadejme zoufalství, budme silní, společně vše zvládneme! S pozdravem a přáním všeho dobrého - zaměstnanci MŠ Bílovice – Lutotín.

MŠ HLUCHOV

Hra „Na lovce mamutů v době ledové“

V lednu jsme se konečně dočkali sněhu! Okamžitě jsme vytáhli sáně, boby, sněhové i jiné lopaty, tvořítka a kbelíčky – a nastal čas sněhových radovánek! Na zahradě postupně vyrostlo několik sněhuláků, děti vytvořily sněhový domeček, zkoušeli jsme také se sněhem, vodou a ledem různé experimenty.

Do tohoto období jsme také zařadili velkou prožitkovou hru „Na lovce mamutů v době ledové“. Začalo to prohlášením zapůjčené

Doba ledová

„Knihy o pravěku od Zdeňka V. Špinara, kterou ilustroval Zdeněk Burian. Obrázky v knize děti fascinovaly a vyptávaly se na všechno možné. K tomu jsme přidali také dětské encyklopedie a obrázky z dětských časopisů.

Další den jsme společně s dětmi postavili v herně obrovského mamuta. Byl tak velký, že se ho nejmenší děti i trošku bály! Pojmenovali jsme ho Tom. V koutě herny vyrostla velká tmavá jeskyně, kde pravěcí lidé pobývali a před jejím vchodem hořel „oheň /vyrobený z polínek a krepového papíru/. Děti si ještě oblékly „kožešiny“, zavřely oči – a za pomoci „kouzla“ se přenesly do doby ledové

Život v této době vůbec nebyl jednoduchý. Všichni v tlupě měli rozdělenou práci: dívky s sebou nosily miminka, zabalená do kožešin, sbíraly v rozhrabané půdě semínka /burizony/, pod kameny vyhledávaly červy /kukuřičné křupky/, které si pak všichni opékali nad ohněm. Chlapci zatím šli po stopách velkého mamuta. Naši malí lovci - vyzbrojeni oštěpy a kyji - museli překonat

spoustu překážek a vynaložit hodně úsilí, aby ulovili tak obrovské a nebezpečné zvíře. A když pak byl mamut zasažen spousty oštěpů a strašlivě ryčel – bylo slyšet pištění a radostný křik dětí jistě po celé vesnici!

A zatím, co dívky čistily stažené mamutí kůže a pekly maso nad ohněm, malí lovci posedávali kolem ohně a vychloubali se, kdo házel oštěpem ze všech nejlíp a kdo se o ulovení mamuta nejvíce zasloužil. Inu, tak to prý v době ledové opravdu bylo! A když pak všichni spokojeně spali, napadl jeskyni „šavlozubý tygr! To bylo křiku! Chlapci i dívky s ním pak svedli dlouhý boj – a když ho nakonec přemohli, zatancovali kolem ohně vítězný tanec s bojovým pokřikem!

Další dny jsme pak využívali zase jiné aktivity, spojené s dobou ledovou: hledali jsme kousky kůží, rozmístěných v herně, děti vytvářely krásné jeskynní kresby rudkou a uhlem na velké kartony, plnily různé vědomostní úkoly ve vzdělávacích listech a samozřejmě si každý vyrobil svého mamuta! A náš mamut Tom? Ten ještě dlouho stál v herně a hlídal naši školku!

Věra Továrková
ředitelka MŠ Hluchov

Královská návštěva v MŠ Hluchov

Rok 2021 zaklepal na dveře naší jednotřídní MŠ a na návštěvu přišli Tři králové. Obrálně i doslova, a to na celý týden. Jen těch tří králů bylo asi šestkrát více. Ale hezky popořadě...Nejdříve paní učitelky u Betléma s jesličkami děti seznámily s legendou o třech mudrcích z východu, kteří přinesli Ježíškovi tři vzácné dary- zlato, myrhu a kadidlo... Po otázce, kdo by chtěl být králem a Ježíškovi přinést také dárky, se zvedl les rukou. Paní učitelka s kytarou u jesliček- teď už to byla kolébka s panenkou- hrála a zpívala společně s dětmi „My tři králové jdeme k Vám....“ A vybrané tři děti s dárečky v rukou, v barevných pláštích okolo ramen a s papírovými korunami s písme-

Tři králové

ny „putovaly“ po herně a třídě. Celý průvod vedla samozřejmě kometa, která narození Ježíška zvěstovala. Kometu neslo vybrané dítě a myslím, že o tuto roli byl největší zájem. Po dozpívání dvou prvních slok se průvod zastavil u kolébky, kometa „svítila“ nad hlavou Ježíška a tři králové poklekli, poklonili se Ježíškovi a vložili mu do kolébky dárky. A byly to dárky, jaké by udělaly radost každému, nejen Ježíškovi. Děti jsou velmi přejícné a mají krásný smysl pro humor. Ježíškovi se tak v kolébce hromadila autíčka, kostky, plyšáci, velký traktor i s vlečkou, bagr.... Věřte, že Ježíška nebylo pod tou hromadou ani vidět. V rolích se vystřídaly všechny děti a některé i víckrát. Po krásném zážitku putování a obdarování si děti vymalovaly omalovánky králů, ale starší děti něco napadlo. Přemýšlely, jaké že to pláště měli králové doopravdy? Takže jsme společně vyhledávali obrázky v dětských knihách a diskutovali. Se staršími dětmi a předškoláky jsme s tématem dále pracovali, a to individuálně- většina jich poznala a vybrala tiskací písmena K, M, B na kartičkách. Dětem byl předložen krátký text k tématu, psaný tiskacími písmeny. Děti v textu opět vyhledávaly daná písmena. Pro předškoláky to nebyl téměř žádný problém. Všechny děti byly nadšené z malování cesty a „psaní“ a popisu písmen do krupice, vysypané na velké tmavé tácy a plech. Byla to pro ně nová zkušenost a zaujala velké i malé děti. Práci s tímto materiálem budeme určitě zařazovat dle možností i v dalších tématech.

Všechny děti si také samozřejmě vyrobily i vlastní koruny z tvrdého papíru, omalovaly si je temperami a dopsaly písmeno, podle toho, jakým králem chtěly být. V kostýmech si pak nové koruny vyzkoušely a zopakovaly hru. Zpívali jsme i další sloky a vysvětlovali si význam slov a slovních spojení, pracovali jsme s mapou. Nechyběla ani překážková dráha, jak asi mohl putování králů vypadat- mohli přeskokovat (potok), podlézat (křoví), prolézat (tunelem), sklouznout se jako ze skluzavky.... No, co vám mám povídat, muselo to být velice náročné putování... V závěru týdne si děti vystavené koruny odnesly domů a věřím, že rodiče neodolali a určitě si krásnou korunu také vyzkoušeli. Vždyť, kdo by nechtěl být aspoň chvíli králem či královnou....

Dagmar Korcová
asistent pedagoga v MŠ Hluchov

MŠ SENICE NA HANÉ

KDYŽ SI ROUŠKY NASADÍME, COVIDU SE NEBOJÍME.

Jaro už nám pomalu klepe na dveře, a tak je na místě ohlédnout se za podzimem a odcházející zimou v naší školce.

PODZIM

V areálu školky za budovami byly v létě zprovozněny krásné nové přírodní zahrady. Toto příjemné prostředí využíváme za příznivého počasí k různým venkovním akcím a výchovně vzdělávací práci. Začátkem nového školního roku nás navštívili sokolníci s ukázkami výcviku dravců, které si mohly děti i pohlídat. Divadelní vystoupení bylo spojeno s environmentální výchovou, kdy se naše děti učily za pomoci pohádky třídit odpad.

Na podzim jsme využili pozvání členů svazu místních chovatelů na prohlídku výstavy drobného zvířectva. Krásný zážitek.

ZIMA

V prosinci k nám přišla návštěva z nebe. Mikuláš, Anděl a Čert navštívili každou třídu a

za básničky, písničky a tanečky nadělili dětem balíčky s ovocem a mlsáním. Perníčky do balíčků napekli a nazdobili zaměstnanci školky.

Následující týden děti objevily dárečky pod vánočními stroměčky. Největší radost projevovaly ze stolů pro polytechniku a bubínků pro hudební výchovu. Vánoční dílničky a zpívání u venkovního stroměčku se nekonalo, ale i přesto si děti vyrobily krásné dárečky a vánoční přáníčka pro rodiče.

Ještě před vánočními svátky jsme si zpřijemili dopoledne krásným divadelním

představením „Vánoční příběh“. Paní učitelky a tety srozumitelnou formou seznámily děti s příběhem o narození Ježíška. Zaspívaly si koledy a poznaly pranostiky týkající se zimního období. Když se děti vrátily po vánočních svátcích do školky, čekal na ně další dárek. V každé třídě objevily objemnou stavebnici SEVA od Regionu HANÁ z projektu: Venkovské školy Regionu HANÁ společně – MAP II.

Počasí v lednu nám umožnilo uskutečnit v krásných prostorách školní zahrady výukový program Divadla plyšového medvídko Zdravá školička. Děti si hravou formou připomněly správné hygienické návyky.

Poslední dvě akce proběhly v únoru. Na obou se podílely naše šikovné paní učitelky a tety. Proběhl karneval plný zvířátek, při němž se děti proměnily v krásná barevná zvířátka. Masky si společně s paní učitelkami zhotovily sami. Při různých hrách a tancích se odvažovaly nejenom děti. Další akcí bylo vyprávění o Josefu Ladovi. Od tohoto autora paní učitelky a tety dramatizovaly „Nezbedné pohádky“. Příprava trvala déle než měsíc (nácvič, úžasné kulisy, rekvizity) a výsledek stál opravdu za to. Ujistili jsme se v tom, že plně nahradíme společnosti, zabývající se představeními pro děti. Dlouhý potlesk svědčil o tom, že se představení dětem moc líbilo.

Závěrem přejeme Vám všem i sobě hodně zdraví. A kéž by děti mohly (pokud to půjde) navštěvovat školky a školy bez omezení.

Kolektiv zaměstnanců Mateřské školy v Senici na Hané

MŠ STAŘECHOVICE

Palačinkové dopoledne

V rámci integrovaného vzdělávacího bloku jsme se zaměřili na jednotlivé smysly. Pro děti jsme připravili několik zajímavých aktivit, kdy měly například poznávat zvuky přírody a zvířat nebo se zavázanýma očima poznat podle chuti, hmatu nebo čichu různé druhy potravin. Poznávání podle chuti se ovšem dětem líbilo nejvíce, a protože děti rády mlsají, dostaly nápad, že by si chtěly něco dobrého samy připravit a my jejich přání s radostí vyhověli. Uspořádali jsme hlasování, ve kterém jednoznačně vyhrála příprava palačinek. Následující den jsme se do toho pustili a děti si to náramně užily. Na jedno dopoledne se z nich stali kuchaři a kuchařky, kteří si vyzkoušeli vážení mouky, rozbíjení vajíček, odměřování mléka a míchání těsta. Nakonec do připraveného

těsta přidali špetku soli a pravou vanilku, jejíž vůně na chvíli proměnila naši školku v cukrárnu. Palačinky jsme připravovali na palačinkovači, kdy děti z bezpečné vzdálenosti sledovaly jejich smažení. Z připraveného těsta nakonec vzniklo 25 palačinek. Děti si je potřely domácí jahodovou marmeládou, dozdobily šlehačkou a pak začala degustace. Po palačinkách se jen zaprášilo a děti dopoledne zakončily slovy: „Zítřka si je uděláme znovu“.

Slávka Pospíšilová
MŠ Stařechovice

MŠ TĚŠETICE

Dětský karneval

Po celý leden a únor v širokém okolí utichlo karnevalové a masopustní veselí. To je dobře, že mateřské školy mohou být otevřené a děti nepřišly o rej masek a veselé tancování. Ve středu 17. února 2021 pořádala naše mateřská škola dětský karneval. Děti se

Dětský karneval

převlékly za vodníky, čarodějnice, víly, loupežníky a jiné moderní postavičky z filmů a pohádek. Během dopoledne tancovaly,

soutěžily a pojídaly samé dobroty. Všem se karneval líbil a společně jsme si užili mnoho zábavy a legrace.

Zapsala: Vladimíra Pospíšilová

Foto: Michaela Koudelná

Zimní olympijské hry

Konečně napadl sníh a naše mateřská škola dne 20. ledna 2021 uspořádala zimní olympijské hry pro všechny malé sportovce. Děti si několik dní před soutěží vyráběly rekvizity – vlajky a startovní čísla, které byly nedílnou součástí této soutěže. Paní učitelky pro děti připravily na sněhu čtyři disciplíny. Děti fandily a soutěžily podle pravidel fair play. Na stupních vítězů se umístili předškoláci i děti ve věku od 4 do 5 let. Všichni sportovci byli náležitě odměněni. Všem se den velmi líbil.

Autor a foto:
Markéta Mačáková

ZŠ A MŠ PŘEMYSLOVICE

Hodnocení 1. pololetí školního roku 2020/2021

Na školní rok 2020/2021 jsme se těšili o to více, že většinu 2. pololetí toho minulého

jsem díky dosud nepoznanému viru Covid-19 zažili něco nového. Něco, co jsme doufali, že s rozdáním vysvědčení na konci školního roku odejde a už se nevrátí.

A skutečně – září 2020 vypadalo velmi nadějně. Nachystali jsme rozvrhy hodin, upravili a doplnili učební plány, naplánovali dětem ať už naše tradiční či nové akce. Jmenoval bych alespoň exkurzi do ZOO Lešná v rámci Šablon II, 8. ročník tzv. Přemyslovické kuželky za účasti i prostějovských škol, přípravu Mikuláše, vánoční Olomouce, bruslení na náměstí v Prostějově či na ZS v Konici. Chystáme též vycházku Litovelským Pomoravím s odborníkem na životní prostředí a už loni odloženou návštěvu Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR v Praze.

Bohužel ze všech plánů jsme stihli uskutečnit jen ten první – ZOO Lešná. Pak se vrátil virus. Na řadu přišla kombinace různých forem výuky – prezenční, distanční, rotační, online výuka, konzultační hodiny ve škole, pracovní listy, dovybavení potřebných žáků výpočetní technikou atd. Při tom všem jsme stihli postupně vyměnit starý nábytek ve třídách a kabinetech novými lavicemi, židlemi, tabulemi a skříněmi. Připravuje-

Abychom předešli jejich možnému ohrožení v tomto prostředí izolace, snažíme se v rámci programu prevence v součinnosti s vedoucím turistického kroužku uskutečňovat pravidelné výlety do přírody. Přidává se stále více žáků. Těší nás, že i z jiných škol. Za dodržení všech opatření jezdíme od prosince každou sobotu a postupně už jsme navštívili např. Králický Sněžník, rozhlednu v Repechách či na Kosíři. Absolvovali jsme trasy Prostějov – Plumlov – Loupežník, dále Prostějov – M. Hradisko – Okluky – Ptenský Dvůrek a některé další. Opečeme špekáčky, poznáme nová místa, počasí nás neodradí. A hlavně – pokecáme! Tak nějak normálně mezi sebou, ne přes obrazovku počítače. A na to se naše děti těší nejvíce. Stejně jako na to – světe div se – až si zase budou moci sednout na svou židličku, do své lavice, ve své třídě...

Dušan Matoušek
učitel

ZŠ A MŠ SLATINICE

Vzpomínka na vánoční čas

Vánoce jsou po Velikonocích nejvýznamnějším křesťanským svátkem na světě. Je tedy potřeba dětem připomenout, z čeho vycházejí lidové tradice našich českých vánočních svátků, a že vnímání pospolitosti mezi sebou navzájem, ale i s přírodou, je důležitější než okázalé dárky, množství cukroví a jídla. K tomu se pedagogům naší základní školy ve Slatinicích naskytla příležitost v rámci projektového dne „My a vánoční čas“, který proběhl těsně před odchodem žáků na prodloužené vánoční prázdniny. Příliš motivovat děti nebylo nutné – nejen, že označily toto období za nejhezčí v roce, ale radost narůstala i během příprav na vánoční čas ve třídě. K tomu patřilo nejen zdobení stroměčku rukodělnými ozdobami, ale především předávání si dárků, které žáci museli sami vymyslet a vyrobit – figu-

rky z vizovického těsta, malované kamínky, náramky, svíčky, domečky aj.

Martin: „Moc se mi líbil celý den! Těšil jsem se na předávání dárků pod stromčkem. Ale taky mě hodně bavilo, když jsme si povídali o tom, co se dříve dělo na Štědrý den. Třeba o tom „brusaři“, slaměném panákovu, kterého si lidé strkali z legrace do chalupy, aby jim jako spadlo těsto na vánočku. Nebo jak kluci běhali po koštěti, aby se v noci nepočůrávali. To jsem si zapamatoval.“

Anetka: „Těšila jsem se do školy, protože jsme si měli donést cukroví, a já jsem letos pomáhala mamince, tak jsem to chtěla ukázat. Byla jsem zvědavá, co řeknete na medovíkové koule! Ale chtěla jsem ochutnávat i od jiných.“

Míša: „Výstava fotek byla super, to, jak jsme s holkama hádaly, kdo na nich je! Nejlepší

byl Kuba jako mimčo v oblečku Santy.“ Lukáš: „Co se nejvíc líbilo? Asi to, jak jsme si lepili obličej a k nim si malovali andělské šaty a křídla a vlasy. Jo, to jsme se docela dost nasmáli.“ (výroba přáníček pro rodiče)

Celý den proběhl v báječné přátelské atmosféře, která posílila vzájemné vztahy a přiblížila dětem pojetí vánočních svátků z tradičního hlediska. Děti tak mohly na chvíli nasát to obyčejné a nehmotné, které v nás nejvíce zůstává, tj. prožitek okamžiku, potřeba tolerance a laskavosti v soužití lidí, radost z malých i velkých činů a skutků, úsměvů, hraní si a zpívání (tedy poslechu) písní jako prostředku pro přenos emocí. Jistě všichni napřesrok rádi zopakujeme a navodíme společně to pravé kouzlo Vánoc.

Radmila Linková
učitelka ZŠ Slatinice

ZŠ TĚŠETICE

Leden ve ŠD v Těšeticích

První vysvědčení

Ve čtvrtek 28. 1. 2021 dostali nejmladší žáci v ZŠ Těšetice svoje první vysvědčení. Paní učitelka Radka Zdráhalová ohodnotila jejich půlroční práci nejen známkami, ale i slovním hodnocením. U všech žáků se objevila pochvala za vzorné plnění školních povinností v období distančního vzdělávání a za zvládnutí psaní, čtení a počítání v prvních měsících školní docházky. Starším žákům nemohlo být vysvědčení předáno osobně, ale rodiče mohli nahlédnout do školní matriky. Také starší žáci emailem obdrželi slovní hodnocení, které objasňovalo a blíže dovysvětlovalo jejich známky.

Zapsala a foto:
Vladimíra Pospíšilová

V novém roce jsme ...

... si užívali sněhovou nadílku a trávili čas venku. Také jsme se rozhodli prozkoumat tajemství vesmíru. Postavili jsme si raketu, snímali povrchy planet a vymysleli jsme její název, kreslili jsme, kdo a co žije na naší planetě. Zkusili jsme si vymodelovat vesmírnou stanici. Objevování vesmíru lvíčata (žáci ze třídy Lvíčata) velice bavilo! V lednu jsme se učili naše důležité orgány, k čemu nám slouží, zkoušeli jsme zakreslovat orgány do postavy a zjistili jsme názvy některých kostí v lidském těle. Také se z nás stali malíři a malovali jsme portrét našeho kamaráda a povídali jsme si o jeho vlastnostech. Už se moc těšíme, až se k nám budou moci přidat také třetáci a čtvrtáci, kteří mají distanční vzdělávání.

Zapsala a foto:
Zlata Zapletalová

VÝZNAMNÍ LIDÉ REGIONU HANÁ

Václav Obr

restaurátor a zakladatel unikátního muzea v Čechách pod Kosířem

Muzeum kočárů v Čechách pod Kosířem

Tentokrát jsem se vypravila do Čech pod Kosířem. Obec s více než tisíci obyvateli nabízí návštěvníkovi takřka vše. Vypraví-li se do této poklidné a historicky velice bohaté obce, na rozhraní dvou geomorfologických celků, může podniknout například prohlídku klasicistního zámku s rozlehlým parkem. V případě, že by ovšem chtěl vyzkoušet, na poměry České republiky, něco zcela jedinečného, ujde několik málo kroků směrem do centra obce a zde se mu naskytne pohled na budovu se zachovalými historickými pilíři. Stojí totiž před branami Muzea historických kočárů, o kterých jejich majitel a především šikovný restaurátor poví takřka vše. A právě s panem Václavem Obrem jsem měla možnost tentokrát udělat rozhovor.

Prosím, představte se našim čtenářům?

Jmenuji se Václav Obr. Jsem zakladatelem a ředitelem Muzea kočárů v Čechách pod Kosířem a dále také restaurátorem historických kočárů.

Jak trávíte volný čas? Jaké jsou Vaše koníčky?

Veškerá má činnost, kterou provádím v oblasti kočárů, akcí pro veřejnost a dalších aktivit muzea je mým koníčkem. Svůj veškerý volný čas věnuji těmto činnostem a dnes to vnímám jako určité poslání. Naši čtenáři vás budou pravděpodobně znát jako významnou osobnost regionu v oblasti restaurování historických kočárů.

sbírka? Plánujete ji i nadále rozšiřovat?

Podařilo se zachránit cca sto exponátů. Pokud se objeví nějaký mimořádný kočár, rádi ho zachráníme pro další generace.

Který z historických kočárů je Vaším největším pracovním úspěchem? A představíte nám ho prosím?

Největší dílo ve stavitelství kočárů, které jsme zachránili i díky veřejnosti, je největší pohřební vůz na světě postavený firmou V. Brožík na přelomu 19. a 20. století pro město Plzeň. Restaurování kočáru trvalo tři roky a podílelo se na něm na čtyřicet řemeslníků speciálních oborů. Kočár je dlouhý necelých 7 m, vysoký 4,8 m, váží cca 3tuny. Do kočáru se zapřáhá šest koní. Díky tomuto kočáru se muzeum dostalo a dostává do povědomí celé Evropy.

S jakou problematikou se nejčastěji setkáváte při své práci?

Největším problémem dnešní doby při restaurování kočárů je nedostatek přírodních materiálů, například textilu a barev, ale také chybějící speciální řemesla.

Co Vás přivedlo k vybudování unikátního Muzea historických kočárů právě v Čechách pod Kosířem?

Zachránit poslední historické kočáry a zbudovat pro ně muzeum, které doposud nikde v České republice nebylo. Místo pro zbudování muzea jsem hledal pět

Historické kočáry

Funkcionalismus a vesnická škola v Kladkách

Jak to jde dohromady? Dne 3. října 1939 se začalo v naší obci Kladky vyučovat v nové funkcionalistické budově, kterou projektoval mladý architekt z Prahy Lubomír Kroužil. V této době se stavěly funkcionalistické budovy většinou jen ve městech a funkcionalistická budova na vesnici budila různé ohlasy, občanům se nelíbila přílišná modernost. Místní však nakonec s projektem souhlasili a splnila se jim potřeba obce mít měšťanskou školu. V nové škole byl konečně samostatný první stupeň základní školy. Druhý stupeň základní školy zůstal ve staré škole blízko kostela sv. Cyrila a Metoděje. Obě budovy současně sloužily dlouhá léta k výchově a vzdělávání místních žáků z Kladek, Ludmírova, Dětkovic, Ponikve, Milkova, Ospělova, Vysoké a Hartinkova. Vystřídalo se tady několik generací žáků, ale

stěhovala mateřská škola. Budova mateřské školy sloužila do 30. 6. 2004. Od 1. 7. 2003 do jara 2004 probíhala rozsáhlá oprava současné budovy. Během července a srpna 2004 se přestěhovala do funkcionalistické budovy také mateřská škola. Stará budova mateřské školy přešla do soukromého vlastnictví. Soužití malé MŠ a málotřídní ZŠ v jedné budově bylo pro děti a žáky takové, dalo by se říct, rodinné. Od toho také vznikl název školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání: Škola jako rodina. V mateřské škole máme školní vzdělávací program: Jaro, léto, podzim, zima, ve škole je prima. Ale léta běží, ve škole nám začalo být těsně a na vybavenost školy současná doba klade čím dál vyšší nároky. Úložné prostory byly omezené, učebny přeplněné a vymyslet smysluplný chod celé školy v těchto podmínkách byl nadlidský výkon.

První impulsy k rozšíření školy přišly ze strany školy, obce a z Regionu HANÁ. V Náměšti na Haně došlo k setkání a začala dlouhá cesta za rozšířením školy. Jako první obec podala žádost ve školním roce 2017/2018 do projektu IROP s názvem: „Výzva č. 4 k podprogramu 298D2280 – Podpora rozvoje a obnovy materiálně technické základny regionálního školství v působnosti obcí“. Měla to být přístavba prostor pro zájmové, neformální a celoživotní vzdělávání. Během školního roku byl zpracován tento projekt pro naši školu. Zpracování projektu bylo časově a hlavně finančně velmi náročné a zdlouhavé. Odbornou projektovou dokumentaci zpracovala společnost KOSA pod vedením Doc. Dr. Ing. arch. Gabriela Kopáčka. Projekt nebyl vybrán z důvodu velkého počtu uchazečů. Zklamání bylo obrovské, projektová dokumentace dokonale zpracovaná a nic z toho. Dokumenty pan starosta Ing. Josef Hofman uložil do zásuvky. Nezbývalo než čekat na další příležitost.

Ta se brzy naskytla. Upozornil nás na ni jeden z rodičů, jehož děti k nám chodí do školy. Zpracovaná projektová dokumentace z výše uvedené výzvy byla využita v nové výzvě ve školním roce 2018/2019. Program měl název: „Výzva VPS – 228 – 000 Podpora rozvoje a obnovy materiálně technické základny regionálního školství v působnosti obcí. Výzva Ministerstva financí k předložení žádosti o dotaci v roce 2019 z podprogramu 298D2280 – Podpora rozvoje a obnovy materiálně technické základny regionálního školství v působnosti“. Tentokrát jsme měli štěstí. Tento projekt byl schválen. Ale na celou realizaci byla jen velmi krátká doba. Stavba byla zahájena 10. 7. 2019 a realizovala ji firma DOPOSTINVEST Bohuslavice. Kolaudace se uskutečnila již 21. 8. 2020 a přístavba školy dospěla do zdárného konce. Dne 29. 8. 2020 proběhlo slavnostní otevření nové přístavby pro významné hosty, bývalé ředitele a učitele školy, místní občany a širokou veřejnost.

Když se díváme z návsi, zdá se, že se nová přístavba krčí a mačká za stávající budovou, ale není to pravda. Nová třída je velká, světlá a prostorná s výhledem do okolní přírody. K velké třídě náleží chodba se skříňkami na ukládání aktovek, WC pro kluky a děvčata, invalidní WC a velký prostorný kabinet s množstvím polic. Z chodby se děti dostanou přímo do školní

zahrady. Přírodu, les, louky a pole máme na dosah, je to naše velká učebnice, ve které si můžeme každý den číst, pozorovat a studovat. V současné době škola novou přístavbu využívá jako školní družinu. Máme tady úžasné podmínky pro výchovu a vzdělání dnešní mladé generace, naší budoucnosti. Všem, kteří se zasloužili o vybudování nové přístavby školy, patří velké a srdečné poděkování.

Lenka Hofmanová
Ředitelka ZŠ a MŠ Kladky

V případě, že by se epidemiologická situace zlepšila, jaké akce plánujete do konce roku, popřípadě na jaké byste chtěli naše čtenáře touto cestou pozvat?

Pokud se situacelepší, opět rádi připravíme v červenci akci Josefkol, a pokud budou i nadále platit omezení, připravíme pro veřejnost neopakovatelné výlety po krajině – cestování v kočárech či vozech po Olomouckém kraji. Veškeré informace budou na www.historickekočary.cz.

A závěrem - jaké jsou Vaše plány do budoucna?

Představit veřejnosti celé Muzeum kočárů po patnáctileté stavbě, mistrovské dílo dnešních řemeslníků a v něm zreštaurované kočáry slavných osobností, ale i prostých hospodářů. Postupně obnovovat tradice nejen řemesel, ale i záprahy kočárů a koňských spřežení, aby mladí lidé pochopili, jaký byl svět. Auta člověk užívá sto let, ale kočáry a koně lidstvo užívalo tisíce let. Ukázat světu při komentovaných prohlídkách v muzeu živě či přenosem historií

Interiér muzea

let a muselo splňovat tři aspekty: rovinatý terén, křižovatka turistického ruchu a historicky cenné místo. To všechno Čechy pod Kosířem mají. Muzeum dnes sto-

veřejnost, a dokud je člověk zdravý, nemůžeme přerušit naše počínání. Slib, který jsem před mnohými lety dal, musíme plnit a plníme ho s láskou. Finanční podpora

Josefkol - přehlídka kočárů

jí na historicky velmi cenném pozemku, kdysi slavné továrny na hasičské koňské stříkačky A. Smekala založené roku 1820.

přichází díky projektům z Olomouckého kraje a také díky lidem a sponzorům z naší země.

našich předků, naší země, nezapomenout na jejich dílo, aby každý návštěvník pochopil, že bez historie není budoucnost.

Rozhovor vedla: Lucie Vojtěchová

Na co všechno, se mohou návštěvníci těšit, v případě, že zavítají k Vám do muzea?

Na nové reprezentativní interiéry, největší sbírku kočárů, pohřebních vozů, lamp a postrojů od českých a moravských stavitelů. Součástí prohlídek je i pozoruhodná videoprojekce a historická dílna.

Jak se vypořádáváte s aktuální situací spojenou s COVID-19? Jaké dopady to má celkově na Vaše řemeslo? A dostává se Vám nějaké podpory (obec, kraj, sponzoři aj.)?

Veškerý čas v současné době věnujeme dokončení interiéru pro znovuotevření celého muzea a také k restaurování zachráněných kočárů pro naše muzeum. Chystáme ohromnou podívanou pro širokou

Josefkol - přehlídka kočárů

Kulturní dům Loučany od jeho vzniku do současnosti

Základem kulturního domu v Loučanech se stal velký sál s jevištěm, který byl postaven majitelem hostince „U Králů“ a v současné době má 100 let. Od roku 1924 v sále působil Odbor národní jednoty, který byl v obci nositelem osvěty a kultury,

Vbudově sehrála ochotnická divadla, pořádaly se koncerty, vystoupení školy, setkání s občany, zasedání zastupitelstva atd. Osvětová beseda dále fungovala pod vedením Dušana Kouřila a kulturní dům se proslavil v širokém okolí pořádá-

turního domu a v roce 2019 se podařilo uspět se žádostí o dotaci od Ministerstva pro místní rozvoj ČR v programu „Podpora rozvoje regionů 2019+“. Velká rekonstrukce začala v roce 2019 a byla ukončena kolaudací 31. 8. 2020. Stavbu

Průčelí, bezbariérový vstup

pořádal celou řadu společenských akcí. Spolek byl členem „Divadelního družstva v Olomouci“ a „Ústřední matice divadelních ochotníků československých“. Dne 6. ledna 1955 byla při MNV Loučany ustavena Osvětová beseda (dále jen OB), která funguje dodnes.

V 60. letech byl celý objekt vykoupen a v r. 1960 začala v akci „Z“ adaptace stávajících budov na kulturní dům. Stavbu vedl Václav Vysloužil, jeho pravá ruka byl Jakub Stejskal a pomáhalo spoustu loučanských občanů. Byla odstraněna stará část budov před sálem a na uvolněném místě byl postaven malý sál (nyní „přísálí“) a sociální zařízení a šatna. V zadní části sálu se postavilo velké jeviště (bývalo na opačné straně). Celkový náklad na stavbu byl 1,4 mil. Kč. Zbývající zařízení – lustry na sále a další pomohly pořídit složky v obci, JZD a vlastní zdroje OB.

Kulturní dům byl slavnostně otevřen 14. 7. a 15. 7. 1967 sjezdem rodáků. Znovu se hrála náročná divadelní představení, oživilo se „Maroko“ a další společenské akce. Předsedou OB byl Václav Vysloužil, divadlo vedl Jakub Stejskal a Štěpán Žampach.

V letech 1985–1989 za nového vedení občanů Miroslava Kolomazníka, Dušana Kouřila a Ludvíka Stavěla byla budova znovu zmodernizována značným nákladem – nové sociální zařízení a šatna, malý sál byl dovybaven lustry a obložením, novými stoly a židlemi. Celá budova přešla na vytápění plynem. Sklep byl předělán na krásný bar, posezení a kuchyňku.

ním nádherných květinových plesů, které se konaly více než 30 let. V roce 1991 k 850-ti letému výročí vzniku obce Loučany uspořádala Osvětová beseda spolu s obcí a ostatními složkami „sjezd rodáků“. V roce 2019 se konal zatím poslední 32. květinový ples, poté začala další rekonstrukce. Osvětová beseda nadále funguje, předsedou spolku je Pavla Palátová. Osvětová beseda není velký spolek, ale o to více je v několika členech nadšení a ochota něco dělat, v kulturním domě se pořádají plesy, dětské karnevaly, koncerty, vánoční akce,

Rekonstrukce vstupní chodby a šatny

setkání s důchodci, vystoupení dětí školy a školky, je možné si také kulturní dům pronajmout na soukromé oslavy, svatby, atd. Vlastníkem budovy je obec Loučany, jejím správcem je stále Osvětová beseda Loučany. Obec Loučany v r. 2018–2019 nechala zpracovat projekt na rekonstrukci kul-

realizovala firma LAZAM uničovská stavební s.r.o..

Celkové náklady činily 6.969.658,69 Kč (projekt, povolení, administrace, realizace a vícepráce), z toho dotace od Ministerstva pro místní rozvoj činila 4.786.541,19 Kč.

V průběhu stavby se objevily nutné další práce za 1.332.734,- Kč: statické zajištění stropu hlavního sálu, elektroinstalace, rozšíření kotelny, odlehčení podlahy půdy, nový podhled stropu hlavního sálu. Při stavbě byla provedena výměna oken a všech interiérových dveří včetně zárubní, venkovní probarvené omítky budovy, rekonstrukce balkonu, vybudování ústředního vytápění, vodovodní přípojka, rekonstrukce sociálního zařízení včetně bezbariérového WC, nová šatna a vstupní část, zřízení bezbariérové přístupové rampy z ulice do kulturního domu, nový plynový kotel, menší stavební úpravy v suterénu, rozvody vody a odpadů, obložení sálu, oprava parket, vymalování, atd. Od doby dokončení stavby 08/2020 je bohužel kulturní dům uzavřen kvůli vzniklé pandemii a stále tak čeká na slavnostní otevření po jeho rekonstrukci.

Jaroslav Loutocký a Pavla Palátová

ZAJÍMAVÉ FIRMY V REGIONU

Cafelier no. 523

Prosím, představte se našim čtenářům.

Jmenuji se Markéta Rozsivalová a od července 2018 provozuji kavárnu v Kostelci na

Jak celkově vznikl koncept kavárny-cukrárny?

Celá myšlenka o založení kavárny vznik-

zákazníkům nabídnout ty nejlepší služby a nepropadat depresi.

Hané. Její existence je založena na vlastnoruční výrobě dezertů a dalších laskomin z kvalitních surovin bez použití polotovarů

a náhražek. Samozřejmě je také kvalitní výběrová káva.

V Kostelci na Hané provozujete moderní kavárnu-cukrárnu, představte krátce Váš podnik.

Naše kavárna se nachází ve středu města a v běžném nekoronavirovém provozu nabízí místa k sezení uvnitř, v létě pak malou zahrádku na dvorku a pro cyklisty malou předzahrádku. Dezerty je možné samozřejmě zabalit i s sebou, stejně tak je možné objednat si větší množství zákusků na různé oslavy, svatby a jiné příležitosti. Veškeré sladkosti s láskou pečeme sami, v letních měsících vyrábíme kopečkovou zmrzlinu.

la vlastně náhodou, původně jsem chtěla v objektu zřídit fotografický ateliér. Sama si z dětství ale pamatuju, že v přízemí domu byla čistírna oděvů s velkou výlohou, a tak při úvahách o rekonstrukci vznikla myšlenka na zřízení ještě další provozovny v přízemí (mimo ateliér). Protože jsme s manželem často rádi navštěvovali různá podobná místa, rozhodli jsme se nakonec vytvořit právě kavárnu, která v Kostelci chyběla. Její charakter byl tedy jasný hned od počátku. Kvalita.

S jakými problémy jste se musela doposud vypořádat? Jak zvládáte současnou situaci

Říká se, že problémy jsou zde proto, aby se řešily. Vše bylo doposud problémem řešitelným a krátkodobým. To se však netýká současné situace spojené s nemocí Covid. I přes všechny nesnáze se nadále snažíme

Jaké máte plány do budoucna? Na co nového se můžou naši čtenáři ve vašem podniku těšit?

Plánů je opravdu plno. Momentálně se snažíme proniknout do tajů kváskového pečiva a francouzských croissants a zařadit je do naší stálé nabídky.

Rozhovor vedla: Lucie Vojtěchová

Potřebuje poradit v sociálních oblastech?

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

V Regionu HANÁ mohou obyvatelé využít zdarma základní sociální poradenství ze strany sociálních pracovníků zapojených v projektu Komunitní centra v Regionu HANÁ.

- Potřebujete se Vy osobně nebo někdo z Vašeho okolí poradit ohledně Vaší situace a možnostech jejího řešení v oblasti např. sociální podpory a péče, dluhů, rodinných vztahů apod.?
- Chcete předcházet potížím nebo si jen ověřit informace a nemuset kvůli tomu jezdit do nejbližších měst?
- Příklady sociálního poradenství
 - nalezení úřadu, který disponuje nástrojem potřebným pro pomoc,
 - předání kontaktu na pomáhající organizace,
 - nastínění možných scénářů řešení,
 - vysvětlení systému sociálních dávek a kde o ně žádat,
 - předání kontaktu na právníka,
 - pomoc samotným vyslechnutím, probráním situace a další

Nebojte se využít základní sociální poradenství a obraťte se na sociální pracovníky zapojené v projektu, který realizuje Region HANÁ, z.s.:

Bc. Dominik Solovský, DiS.

Telefonický kontakt v době protiepidemických opatření vlády ČR:

pondělí - úterý - středa: 8:00 hod. - 16:00 hod. (po dohodě i později)

tel. 602 755 005

e-mail: dominik.solovsky@regionhana.cz

Pozn.: Dominik Solovský působí jako sociální pracovník především v komunitních centrech v Laškově, v Náměšti na Hané, v Olšanech u Prostějova, v Pěčíně, v Rakové u Konice, v Ratajích a v Ústíně, ale poradenství může poskytovat všem ostatním obyvatelům obcí v Regionu HANÁ.

Bc. Veronika Zavadilová

Telefonický kontakt v době protiepidemických opatření vlády ČR:

středa - čtvrtek - pátek: 8:00 hod. - 16:00 hod. (po dohodě i později)

tel. 777 833 273

e-mail: veronika.zavadilova@regionhana.cz

Pozn.: Veronika Zavadilová působí jako sociální pracovník především v komunitních centrech ve Skřípově, Suchdolu, Služíně a v Bílovicích-Lutotíně, ale poradenství může poskytovat všem ostatním obyvatelům obcí v Regionu HANÁ.

Aktuální upozornění:

Sociální pracovníci projektu z důvodu protiepidemických nařízení v ČR poskytují sociální poradenství především formou telefonických konzultací. V ojedinělých a nutných případech lze osobně telefonicky předem dohodnout konzultace osobní – ta musí proběhnout za dodržení protiepidemických nařízení. Po zlepšení epidemiologické situace bude probíhat poradenství opět v rámci konzultačních hodin v 11 komunitních centrech v Regionu HANÁ – informace o rozpisu konzultací budou zveřejněny v jednotlivých komunitních centrech nebo na www.regionhana.cz.

UPOZORNĚNÍ

Chcete prezentovat činnost a aktivity vašeho spolku, vaší obce či vaší školy v tomto zpravodaji?

Pošlete článek s fotkami (jpg) do kanceláře MAS na adresu region.hana@regionhana.cz

UZÁVĚRKA DALŠÍHO ČÍSLA JE 1. 6. 2021.